

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

Григорій ГРЕХ

здобувач кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль, Україна

СВІТОВИЙ ДОСВІД ФІНАНСУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Здоров'я населення є одним із ключових чинників для забезпечення повноцінного розвитку економіки та підвищення добробуту громадян. Медична реформа ставить на перший план питання державної політики в галузі охорони здоров'я, орієнтуючи її на необхідні трансформації та створення нової системи охорони здоров'я, яка здатна забезпечити громадянам право на доступну та якісну медичну допомогу [3, с. 98]. Впровадження значних змін в організації будь-якої сфери суспільного життя, зокрема в охороні здоров'я, відбувається через реалізацію відповідної державної політики. У зв'язку з цим зростає важливість визначення пріоритетних напрямів та шляхів її впровадження, а також вибору форм і методів її реалізації.

Одним із ключових завдань у сучасних умовах є забезпечення стабільності економічної та фінансової ситуації в сфері охорони здоров'я. Для цього необхідно впроваджувати комплексні реформи в системі управління галуззю, що включають перегляд пріоритетів фінансування та розробку ефективного економічного механізму. Такий механізм повинен сприяти розширенню доступу до медичних послуг, підвищенню їхньої якості, а також забезпеченню раціонального використання людських, фінансових і матеріальних ресурсів [2, с. 475].

Фінансування охорони здоров'я значно впливає на стан медичної системи в країні та її рівень забезпечення медичними препаратами. Рисунок 1 відображає розподіл фінансування охорони здоров'я в різних країнах Європи та Європейського Союзу, поділений за основними категоріями витрат.

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

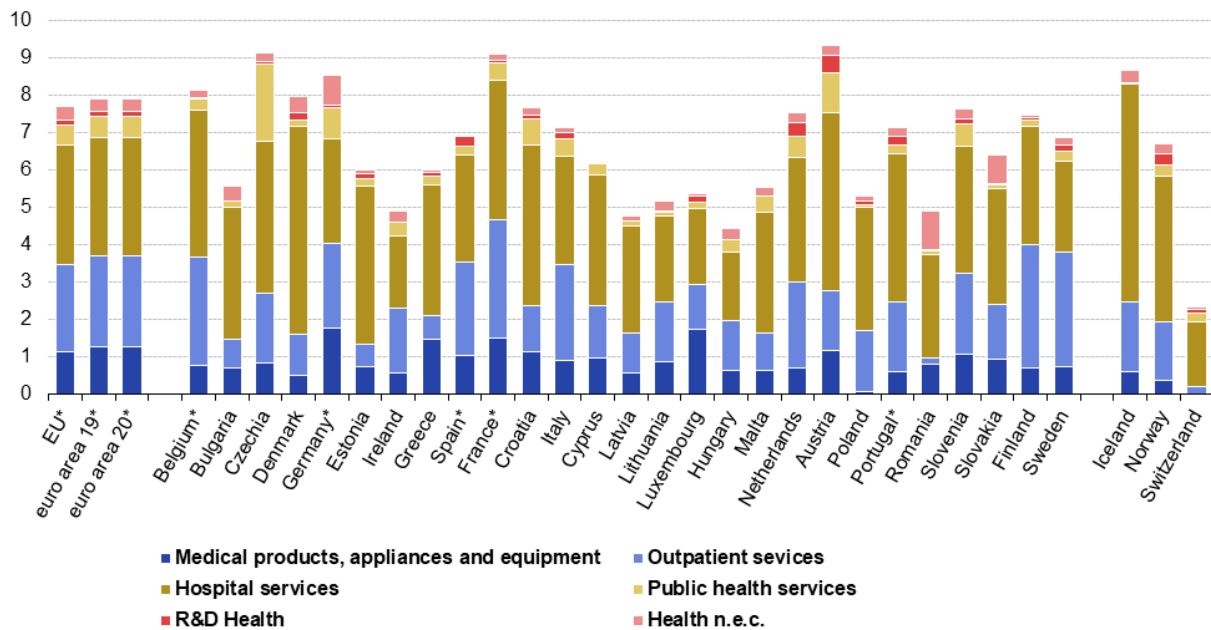

Рис. 1. Загальні державні витрати на охорону здоров'я у відсотках від ВВП у країнах Європи в 2022 році [1]

Сегменти графіка демонструють витрати на різні складові системи охорони здоров'я: медичні продукти, апарати та обладнання, амбулаторні послуги, госпітальні послуги, громадські послуги охорони здоров'я, науково-дослідну діяльність у сфері охорони здоров'я та інші витрати. З рисунка 1 видно, що значну частину фінансування спрямовано на забезпечення лікарень і медичних закладів необхідним обладнанням. Це помітно у більшості країн, особливо в Ірландії та Швейцарії. Інша категорія, а саме госпітальні послуги – є домінуючою статтею витрат у багатьох країнах, таких як Німеччина, Франція та Бельгія. Це свідчить про пріоритет надання стаціонарного лікування. На амбулаторні послуги ряд країн визначають значний внесок у фінансуванні системи охорони здоров'я, особливо в скандинавських країнах, таких як Швеція і Фінляндія. У світовій практиці широкої популярності набувають витрати на профілактику, вакцинацію та підтримку здоров'я населення. Їх частка є помітною у багатьох країнах, що дозволяє попередити ряд хвороб. У Європейських країнах науково-дослідна діяльність у сфері охорони здоров'я займає відносно меншу частку, але є важливою для забезпечення інновацій та вдосконалення системи охорони здоров'я.

Розподіл фінансування значно відрізняється між країнами, залежно від їхніх економічних можливостей, рівня розвитку системи охорони здоров'я та пріоритетів політики. Наприклад, країни Західної Європи приділяють більше уваги госпітальним послугам, тоді як у Східній Європі помітний акцент на амбулаторних послугах. Інвестиції в R&D залишаються важливим фактором для довгострокового покращення медичних послуг.

Отож, медична реформа та ефективне фінансування охорони здоров'я є ключовими чинниками розвитку економіки та підвищення добробуту населення. Реалізація державної політики в цій сфері повинна бути спрямована на створення нової системи охорони здоров'я, здатної забезпечити доступність і якість медичних послуг. Значна увага приділяється

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

стабілізації економічної ситуації в галузі, раціональному використанню ресурсів і впровадженню ефективного економічного механізму.

Список використаних джерел:

1. Government expenditure on health. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Government_expenditure_on_health
2. Андріяш В. І., Малікіна О. А., Полякова О. А. Міжнародний досвід фінансування реформ у сфері охорони здоров'я. Публічне управління та регіональний розвиток. 2019. № 5. С. 474-492
3. Шевченко М. В., Карамзіна Л. А., Дорошенко О. О. Фінансування системи охорони здоров'я: зарубіжний та вітчизняний досвід. Україна. Здоров'я нації. 2012. № 2-3. С. 97-100
4. Competitiveness and innovation: current trends in business Management. Collective monograph / scientific editorship by Doctor of Economic Sciences, Professor Mykhailo Luchko and Doctor Stanislaw Szmitka. Ternopil: WUNU, 2021. 228 p. <http://surl.li/pjzung>

Ольга ГРЕХ

здобувач кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнський національний університет
м.Тернопіль, Україна

**ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ
У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ**

Однією з ключових Цілей сталого розвитку України на період 2015-2030 років є забезпечення здорового способу життя та благополуччя для всіх громадян. Це підкреслює важливість здоров'я як основи сталого розвитку та реалізації прав людини. Досягнення цієї мети потребує глибоких змін в економіці, зокрема у сфері охорони здоров'я. Тому дослідження системи охорони здоров'я, а саме факторів впливу на її функціонування набуває актуальності. Діяльність кожного суб'єкта господарювання залежить від ряду факторів, які визначають особливості його діяльності [1, с. 221].

Вітчизняні науковці І. П. Кінаш і Л. М. Савчук поділяють усі фактори впливу на соціальні, економічні і екологічні. Їх дослідження підтвердило значний вплив цих факторів, які взаємопов'язані у реальних умовах. Найбільший вплив, зазначають вчені, мають економічні фактори, їх повна оцінка та врахування дозволять мінімізувати ризики для здоров'я населення [2, с. 46].

Функціонування приватного медичного закладу залежить від численних факторів, серед яких економічні умови, регуляторна політика, рівень попиту на медичні послуги, доступність страхування, технологічні інновації, рівень конкуренції, демографічні зміни, стан державної медицини, обсяги інвестицій і фінансування, а також професійність і кваліфікація медичного персоналу. На рисунку 1 виокремлено перелік факторів, що